У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArclay 7-4125
УНСоюзу: BArclay 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 172. СЕРЕДА, 23-го ВЕРЕСНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 23, 1970 No. 172. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 22 вересня 1970

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ЗІ СТЕЙТУ МЕЙН Едмунд Сіктус Мoскі почав вже тепер виборчу кампанію, щоб здобути номінацію на кандидата на президента в 1972-му році. Він сказав, що його завжди манить майбутнє своєю непевністю, і тому він вже об'їхав 45 стейтів, а в останніх трьох тижнях був із промовами в Міннесоті, Іллиной, Мізурі, Вискансин і Каліфорнії. іВн в останніх своїх промовах виступає проти віце - президента Еґню та президента Ніксона, закидаючи їм те, що вони спричинили злий стан економіки. Москі вважає себе політиком, який може співпрацювати з правими й лівими. Він проти війни, за зменшення видатків на оборону, за очищення води й повітря.

СЕНАТ СХВАЛИВ ОДИН БІЛЬЙОН долярів на розбудову торговельної фльоти ЗСА. Ці гроші державна скарбниця має видати впродовж найближчих десяток років. За схвалення цієї суми були 68 голосів, проти був тільки один голос. За цю суму мають у найближчій декаді збудувати 300 кораблів для торговельної фльоти. Власники мають дістати податкові полегші, якими тепер користуються тільки 13 власників корабельних ліній, які користають із федеральної допомоги. Цей законопроєкт мусить бути узгіднений з подібним проєктом, що його прийняла Палата Репрезентантів.

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ДЖАН Н. МІТЧЕЛЛ мав заявити репортірові часопису „Віменс Вієр Дейлі" пані Кенд Стравд, що студенти, професори і ті „дурні бастарди, які руйнують наші освітні інституції", зовсім не поінформовані про проблеми, які має розв'язувати Уряд. Коли ж появилося інтерв'ю Мічелла в цьому часописі, то представник Департаменту Справедливости заявив, що головний прокуратор був на коктейлі в Крайовому Жіночому Клюбі у Вашинґтоні, але нікому не давав інтерв'ю. Пані Стравд твердить, що Мітчелл образив її тим, що казав заперечити представникові свого Департаменту факт про інтерв'ю з нею.

4,390 ЕКОНОМІСТІВ ДОМАГАЮТЬСЯ, щоб Ніксон не підписав торговельного законопроєкту. Над цим законопроєктом ще нараджується Палата Репрезентантів. Цей проєкт має зменшити імпорт обуви, текстилій та нафти та влегшує обмежувати імпорт інших товарів. 40 років тому 100 економістів підписали були петицію до президента Герберта Гувера в подібній справі, але Гувер був підписав закон про обмеження імпорту. Палата ще не схвалила цього законопроєкту. Але в 1934 р. уневажнено цей закон, який спаралізував був торгівлю із закордонними державами.

В НЮБЕРПІОРТІ, МАССАЧУСЕТС, пошкоджено арсенал Крайової Гвардії за допомогою експльозії. Після того виникла пожежа будинку, яку, як гадає поліція, хтось штучно спричинив. Та перед пожежею вкрадено зі складу зброї 400 бойових патронів. Командант цього складу зброї капітан Джеймс О'Дей стверджує, що в магазині мусів хтось бути з так званим „коктейлем" Молотова. Від експльозії виник отвір в дасі над складом зброї, і злочинці цим отвором влізли до середини кімнати з амуніцією.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКА „ЛУНА 16" ОСІЛА на Місяці в минулу неділю й почала передавати на Землю свої досліди — офіційно проголошено в Москві. „Луна 16" осіла за 200 миль на південний схід від місця, на якому осіли були американські астронавти з „Аполло 11" в липні 1969 року. Совєти, за своїм звичаєм, промовчують всі подробиці тієї експедиції своєї „Луни 16", вивінування того безособового повітряного корабля, спеціяльні цілі тієї місії і т. п.

ЯПОНІЯ ПОВИННА дозброїтись відповідно до вимог сучасної міжнародної, зокрема далекосхідньої ситуації — твердив сенатор Стром Турмонд, член Комісії збройних сил американського Сенату, який прибув до Японії на з'їзд Світової Антикомуністичної Ліґи. Сен. Турмонд таврував факт, що Японія, одна з найзаможніших держав світу, видає на цілі оборони тільки 1% свого загального національного прибутку. Сен. Турмонд апелював теж до Японії, щоб вона не заливала Америки своїми текстильними виробами до того ступня, що це спричинює безробіття в Америці.

ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКИЙ ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ НҐУЄН КАО КІ ПОТВЕРДИВ особисто, що він рішив прилетіти до Вашинґтону на велике віче, яке відбудеться 3 жовтня ц. р. біля пам'ятника Вашинґтонові під гаслом „Марш задля перемоги". Те масове зібрання організує протестантський пастор - проповідник Карль МекІнтайр, який спеціяльно їздив до Південної Азії й Далекого Сходу, щоб особбисто запросити різних тамошніх видатних антикомуністів.

ДО ОДЕСИ ВСЕ ЩЕ НЕ ВІЛЬНО В'ЇЗДИТИ туристам, а дозволений туди приїзд тільки урядових осіб із спеціяльним дорученням. Одеса належить до трьох міст в Совєтському Союзі, в яких було найбільше випадків холери.

В ЕСПАНІЇ ПРИЗНАЧАТЬ внедовзі офіційно прем'єра, який перейме багато функцій від голови держави, Франсіска Франка, який в грудні ц. р. матиме 78 років. Прем'єром стане, за всією вірогідністю, адмірал Луїс Карреро Блянко.

МІЖНАРОДНИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ДІСТАВ просьбу від йорданського уряду — вислати негайно до Йорданії санітарну допомогу, для ранених у тамошній громадянській війні. Ніхто не знає докладно числа людських жертв, але припускають, що є їх уже понад 10.000. ЗСА поставили до розпорядження Міжнародного Червоного Хреста для Йорданії два польові шпиталі, один на 60 і другий на 36 ліжок, але без американського персоналу.

В ІТАЛІЇ СВЯТКОВАНО 100-річчя вмаршу до Риму військ об'єднаної Італії. Президент Ніксон вислав з цієї нагоди привітальну депешу італійському президентові Джузеппе Саррагатові, Папа Павло VI виголосив промову до вірних на площі св. Петра, закликаючи їх бути добрими громадянами Італії, водночас відданими Церкві.

ЗСА ЗАКРИЛИ на Окінаві в Японії летовище, з якого вилітали з воєнними місіями до В'єтнаму летунські фортеці Б-52. Надалі вони не будуть користуватися ані летовищами в Японії, ані на острові Ґуам, а тільки в Таї (Сіямі) та взагалі ближче південної Азії. Користування японськими летунськими базами для війни у В'єтнамі ставило в незручну ситуацію уряд Японії, що його з цього приводу вічно атакували опозиційні партії.

НОВООБРАНИЙ ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Це перша спільна фотознімка Головного Уряду Українського Народного Союзу, обраного на Конвенції в травні цього року та який відбув свої перші надзвичайні наради на Союзівці в днях 18, 19 і 20-го вересня ц. р. У першому ряді сидять *(зліва)*: головні контролери проф. д-р Богдан Гнатюк і обраний на голову Головної Контрольної Комісії мґр. Іван Геврик, головний секретар д-р Ярослав Падох, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника Марія Душник, головний касир Петро Пуцило та головні контролери мґр. Іван Винник, д-р Іван Скальчук і д-р Михайло Данилюк. У другому ряді стоять *(зліва)*: головні радні проф. Тарас Шмаґала, Андрій Джула, д-р Богдан Футей, мґр. Мирослав Кальба, обраний на голову Головної Ради Василь Дідюк, Степан Гавриш, Дмитро Попадинець, д-р Анна Чопик, Тарас Шпікула, Анна Гарас, проф. Мирон Куропась, Володимир Запаранюк, інж. Анатолій Дорошенко і Євген Репета та головний редактор Антін Драган. (Фото: Valley Studios, Thompsonville, N.Y.)

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС ЗАКЛИКАЄ ДО ЖЕРТВЕННОСТИ

Джерзі Сити. — Головний Уряд Українського Народного Союзу, нав'язуючи до своїх світлих традицій та постанов останньої Конвенції, схвалив на своїх надзвичайних нарадах з кінцем минулого тижня окрему резолюцію, в якій закликається членів УНСоюзу до всебічної моральної і матеріяльної підтримки своїх Церков і установ. В резолюції-заклику дослівно сказано:

„Головний Уряд Українського Народного Союзу, нав'язуючи до резолюцій і рекомендацій останньої Конвенції, гарячо апелює і закликає всіх членів УНСоюзу всеціло морально і матеріяльно піддержувати свої Церкви та суспільно-громадські, культурно-виховні, наукові, молодечі, харитативні та всі інші установи. Головний Уряд УНС зокрема закликає членів піддержати свої крайові репрезентації: Український Конґресовий Комітет Америки, Комітет Українців Канади, Світовий Конгрес Вільних Українців, харитативну централю Злучений Український Американський Допомоговий Комітет та всеціло включитись у заплянований на найближчі місяці акцію збірки фондів на встановлення другої катедри українознавчих студій в Гарвардському університеті."

Ця резолюція-заклик була схвалена однодушно і піддержана негайними пожертвами на цілі Світового Конґресу Вільних Українців.

Ніксон найменував ген. Дейвіса на директора безпеки цивільної авіяції

Вашинґтон. — Президент Ніксон зорганізував нову аґенцію і найменував на її директора емеритованого генерала поручника Бенджеміна О'Дейвіса. Генерал О'Дейвіс був найвищим ранґою старшиною негритянського походження. Нова аґенція Безпека Цивільної Авіяції існує в рамках Департаменту Транспорту. Її завданням є поборювати повітряне піратство, яке загрожує цивільній авіяції. Уряд випрацював ширшу програму поборювати повітряних піратів. До неї належать такі заходи: 1. Новий податок від квитків на їзду літаками, який становитиме півідсотка від ціни квитка на їзду в ЗСА і по два доляри за їзду поза межі цієї країни. Цей податок призначений на фіансування нової аґенції, яка матиме 2.500 вартових на літаках. Уряд забезпечує літаки за нижчі ціни, як встановляють приватні забезпеченеві товариства. Риск збільшився,бо недавно спалили були захоплені літаки. Це забезпечення зачалося від дня оголошення, це значить від 21-го вересня, як про це подав секретар транспортових справ Джан А. Волпі.

Великі банки зменшили відсотки з 8-ох до 7.5

Ню Йорк. — Більше як 20 великих банків в різних містах повідомили в понеділок 21-го вересня, що вони зменшують відсотки з 8-ох до 7.5. Перший зробив це банк Моргана в Ню Йорку, який має 12 більйонів і спеціялізується в промислових позичках. За ним пішов найбільший Банк Америки в Сан Франсіско. А далі повідомляли про зменшення відсотків інші банки. Зменшення відсотків від позичок свідчить про те, що економіка цієї країни починає поліпшуватися, і що зачнеться живіший рух в бизнесах, головним чином в будівельному промислі, який був обмежений внаслідок високих відсотків від морґеджів. З Білого Дому не видали жадних пояснень в справі зменшення відсотків, але представник Департаменту Скарбу заявив, що менші відсотки від позичок свідчать про це, що видко успіх в поборюванні інфляції. Преса коментує, що в зменшенні відсотків видко також і політику, бо урядові кола натискали на банки, щоб знизили відсотки. Та банки не хотіли цього раніше зробити і знизили відсотки від позичок аж тепер, коли видко, що темп збільшення економіки приспішується.

5 лавреатів Нобелівської мирової нагороди поручають роззброєння

Об'єднані Націй. — 5 лавреатів Нобелівської мирової нагороди збірно й солідарно виступили з закликом до ЗСА і СССР, щоб вони припинили дальші атомові досліди та користування офензивними і дефензивними родами атомової зброї, здатної масово винищувати людей. Це стосується таких родів зброї, як багаточленні „головки" до керованих атомових ракет, за початковими англ. літерами МІРВ, та протиракетні ракети, або АйБіЕм. Тими п'ятьма Нобелівськими лавреатами, що підписали даний документ, були 83-літній французький юрист Рене Кассен, англійський робітничий діяч і політик Філіп Ноель-Бейкер, кол. канадійський прем'єр і кол. президент Генеральної Асамблеї ОН Лестер Пірсон, американський атомовий дослідник, фізик д-р Лайнус Павлінґ і британський фізик Бойд Орр. Чотири з них взяли особисто участь у відповідній церемонії в Об'єднаних Націях, де вони передали той документ генеральному секретареві ОН У Тантові і президентові теперішньої 25-ої Генеральної Асамблеї, Едвардові Гамбро. Лавреат мирової нагороди Нобеля британський фізіолог лорд Бойд Орр, який також підписав ту заяву, не прибув до Ню Йорку, бо це було саме його 90-ліття, на яке зголосив свою приявність чоловік королеви Єлисавети, князь Філіпп Единбурзький. Шостий живучий лавреат мирової нагороди Нобеля, американський мурин д-р Ралф Банч, був приявний на тій церемонії і разом з іншими сидів на естраді, але не підписав спільної декларації тому, що він займає офіційне становище заступника генерального секретаря Об'єднаних Націй. Деякі з-посеред названих були віддавна пацифістами, особливо американський фізик Лайнус Павлінґ, який раз-у-раз активно виступав з іншими лівими й ліберальними противниками В'єтнамської війни.

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД ПІДГАЄЧАН СХІДНІХ СТЕЙТІВ ЗСА

Глен Спей, Н. П. (РСГ). — Дня 19 вересня ц. р. на відпочинковій оселі УРСоюзу „Верховина", відбувся з'їзд підгаєчан східніх стейтів ЗСА. Усіх присутніх було 189 осіб. Веч. о. Антін Кучма, о. Микола Старух і о. Євген Мицелюх започаткували з'їзд Службою Божою в українській католицькій церкві св. Володимира в Українському Селі в Глен Спей. О год. 10:00 отці відправили св. Літургію, відтак панахиду за тих підгаєчан, що відійшли від нас, чи то в боях з ворогом на рідних землях, чи вже й на тутешньому терені.

Біля полудня голова Ініціятивного Комітету Підгаєчан стейту Ню Йорк Ярослав Пастушенко відкрив офіційно з'їзд. До Почесного Комітету покликано ряд визначних громадських діячів та сеніорів Підгаєччини.

Перша частина з'їзду була виповнена: коротке слово виголосив д-р Григорій Явний — про минуле Підгаєччини, Ярослав Пасттушенко говорив про події на наших землях від 1917 р. по нинішній день. Інж. Василь Колодчин про працю Головного Підготовчого Комітету З'їзду Підгаєчан. Посол Олекса Яворський — про значення нашого з'їзду. Роман С. Голіят — про „історію Комітету Підгаєчан стейту Ню Йорк". Ілярій Товпаш в короткому слові привітав учасників з'їзду сеніорів Підгайччини. Д-р Володимир Душник, ред. Іван Дурбак і д-р Петро Гой накреслили свої проєкти Збірника Підгаєччини.

Нову Управу східніх стейтів ЗСА вибрано в такому складі: голова д-р Петро Гой, Ярослав Пастушенко й інж. Аполінарій Осадца — заступники голови, Мирослав Кучма — секретар, інж. Петро Саляк — касир. Члени Управи: Петро Войтович (Мереленд), інж. Олесь Пришляк (Коннектикат), д-р Василь Саляк (Пенсильвенія), Марія Хитра і інж. Остап Стельмах (Ню Джерзі). Контрольна Комісія: голова о. Антін Кучма, заступник голови д-р Григорій Явний, Іван Кефор, Онуфрій Кекіш, Микола Зацухний, Зенон Товпаш та Євген Лапчак — члени.

Другою частиною з'їзду був бенкет, що його вікрив о. Антін Кучма та передав провід інж. Аполінарієві О-

Закінчення на стор. 4-ій

Конґрес схвалив проєкт про контролю фондів в закордонних банках

Вашинґтон. — Сенат схвалив законопроєкт, згідно з яким не можна буде незаконно тримати американцям доляри в закордонних банках, тому, щоб не платити від них податку. Цей проєкт має узгіднити Конґресова Конференція з тим текстом, що його прийняла Палата Репрезентантів. Цей щойно схвалений законопроєкт вимагає: 1. Американці мусітимуть виповняти письмовий звіт, коли везуть зі собою за кордон більше, як 5,000 долярів. Це відноситься до ґемблерів, які вивозять свої прибутки за кордон, щоб не платити податків. 2. Банки мусітимуть зберігати спис тих осіб, що мають в них свої ощадності та зберігати мікрофільми чеків, висланих за кордон.

ПРЕЗИДЕНТ ВИРІШИТЬ, ЧИ БУДЕ ІНТЕРВЕНЦІЯ В ЙОРДАНІЇ

Вашинґтон. — З урядових кіл повідомлено, що треба сподіватися в найближчому часі, може й у найближчих годинах, вирішення, як поведеться Америка супроти ситуації, яка настала в Йорданії. Покищо рішення не принято, але поставлено в стан гострого поготівля парашутні війська в Америці та американські парашутні частини в Европі, зокрема в Бад Кройцнах і Кайзерслявтерн в Західній Німеччині та в Туреччині. Американську Шосту фльоту у східній частині Середземного моря скріплено ще одним літаконосцем „Джан Кеннеді". Американські воєнні кораблі кружляють недалеко берегів Ливану, Туреччини й Ізраїлю. Ситуація в Йорданії погіршилась, бо палестинські партизани, скріплені танковими з'єднаннями, що вдерлися з Сирії, заволоділи всіма містами в північній частині Йорданії. Тільки в самій столиці Аммані вірне королеві військо закріпило свої позиції, але партизанські снайпери далі роблять непевним життя у місті і припинюють вуличний рух. В Аммані нема світла ані допливу води і Міжнародний Червоний Хрест лякається вибуху там епідемії. До столиці сусіднього Ливану Бейруту прийшли перші транспорти ранених з Амману. На вівторок 22 вересня скликано до Каїро надзвичайне засідання 14-членної Арабської Ліґи „на вершинах", але не всі арабські володарі заповіли свій приїзд. Лібія і Кувайт припинили свої фінансові субсидії йорданському урядові. Президент Сирії Нуреддін аль-Атасі прибув до Каїро і довго нараджувався з президентом Насером, але заповів, що в засіданні цілої Арабської Ліґи не візьме участи. Ключ до ситуації є в руках Сирії, чи пак її совєтського наказодавця, бо інвазія Сирії до Йорданії перехилила терезку в користь партизанів і реально загрозила упадком режиму короля Гуссейна: власне це спонукує Америку до збройної інтервенції. З другого боку, американські керівні кола здають собі справу, що американська інтервенція була б загибіллю для 54-ох „закладників", що їх партизани схопили з літаків, бо партизани за всією вірогідністю винищили б їх, як також вони і їхні звеличники в усіх інших арабських країнах метились би на тамошніх американцях. Газети подають вислів одного ближче неназваного речника Уряду, який заявив, що „зле буде, коли Америка переведе інтервенцію, і зле буде, коли її не переведе".

Українці візьмуть участь в конференції Республіканських Спадщинних Груп

Вашинґтон. — Українці, що становлять одну з найсильніших і найбільш активних Спадщинних (Національностевих) Груп в Республіканській Партії візьмуть активну участь у другій річній конференції цих груп, що має відбутися 1, 2 і 3-го жовтня ц.р. в готелі Статлер Гілтон у Вашинґтоні. Крім участи в загальній конференції, Українська Група, як також італійська, німецька, мадярська та інші групи, плянують свої окремі конференції. Голова Крайового Комітету Республіканської Партії Роджерс С. Б. Мортон, заповідаючи конференцію, ствердив, що вона відбудеться „згідно з бажанням президента Ніксона створити постійний форум для національностевих груп внутрі Республіканської Партії, щоб в той спосіб уможливити етнічним американцям можливо найбільший доступ до Адміністрації та включити їх в демократичний процес правління". З українців свою участь у конференції заповіли вже проф. Мирон Куропась, дир. Петро Пуцило, проф. Тарас Шмаґала, д-р Богдан Футей та інші.

ДОПОВІДЬ РЕКТОРА УВУ ПРОФ. Д-РА ЯНЕВА В НТШ

Ню Йорк. — Філологічна Секція Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА влаштовує Наукову Конференцію,яка відбудеться в суботу 26 вересня ц. р. в годині 6-ій вечора, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку. Конференцію відкриє проф. д-р П. Ковалів, а доповідь на тему „Українська родина в творчості Василя Симоненка" виголосить ректор, проф. д-р В. Янів. Доповідь є призначена для ширшого загалу громадянства.

„Луна 16", забравши з Місяця каміння, вертається на Землю

Москва. — За офіційним совєтським повідомленням, „Луна 16", що її Совєти називають „автоматичною станцією", що осіла на Місяці в минулу неділю о год. 8:16 ранку, в 24 годин пізніше, після переведення дослідів автоматично „відбилася" від Місяця і розпочала свій поворот на Землю. Совєтська офіційна аґенція ТАСС подала той комунікат в 9 годин після того, як „Луна 16" покинула Місяць. Совєти, вірні своїй традиції щодо засекречування всіх подій, подали тільки дуже загальникові і неясні подробиці апаратури того совєтського космічного корабля, який — без особової залоги — переводить буцім-то ту саму місію, що її переводили американські астронавти. За совєтським повідомленням, зібрання зразків поверхні Місяця переведено з допомогою електричного, керованого й контрольованого з Землі, свердла, який запустився вглиб поверхні Місяця на 14 цалів, після чого інший апарат вхопив частину зрушеної поверхні Місяця й переніс її до середини космічного корабля. Яким чином той корабель автоматично „відбився" від Місяця — не сказано, але повідомлення ТАСС-а натякає на труднощі, як матиме кабіна того корабля при переході через смугу атмосфери довкола Землі та при приземленні. Найперші коменттарі західніх фахівців стверджують, що коли б дійсно Совєтам вдалося сконструювати такий механізм, який міг би заступити живих астронавтів в космічних дослідах і без виставлювання людей на риск загину виконувати їхні місії — то це був би великий осяг.

БАТЬКИ ПРОГУЛЬКОВЦІВ „ЛЕТОМ СКОБА У СВІТ" ВЛАШТОВУЮТЬ ЗУСТРІЧ

Нюарк. — У найближчу суботу, 26-го вересня, тут в залі української католицької школи св. Івана Хрестителя при Сенфорд евню відбудеться о год. 6-ій вечора зустріч батьків тих пластунів і пластунок, що брали участь у недавній пропулянці „Летом скоба у світ". Під час зустрічі будуть висвітлені фільми і прозірки з прогулянки. Метою зустрічі є взаємне знайомство та вияв вдячности Команді та ініціяторові й провідникові прогулянки п. Дам'янові Ліщинському.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Йорданія – бочка пороху

Віддавна говорилося про те, що напружена ситуація на Близькому Сході тому загрожує світовому мирові, що вибух нової одвертої війни між Ізраїлем і арабами з усією вірогідністю викличе інтервенцію Совєтського Союзу по стороні арабів і Америки по стороні Ізраїлю, що рівнозначне з вибухом третьої світової війни. Тому, що в Москві здавали собі справу з цього — вона буцімто напоглягла на єгипетського президента Нассера, щоб той погодився на перемир'я і мирові переговори з Ізраїлем. З Єгиптом солідаризувалась Йорданія. У Вашингтоні і в Москві неначе не брали поважно погрози стаціонованих в Йорданії арабських партизанських організацій, що вони унеможливлять ізраїльсько - арабське замирення, яке перекреслило б їхню мрію — знищити Ізраїль і встановити на його руїнах Палестинську державу. Схоплення 4-ох літаків мало служити доказом, що партизани не жартують. Але йорданський король Гуссейн, очевидячки, хотів покласти край партизанській державі в його державі. У висліді вибухла в Йорданії громадянська війна. З черги вона довела до інвазії Сирії на Йорданію, щоб допомогти партизанам, а також Лібія й Альжир погрожують прийти їм із збройною допомогою. І ось раптом, замість замирення на Близькому Сході, маємо таке загострення, яке може спричинити збройну інтервенцію Америки.

Так завжди буває, коли в якомусь пункті світу задовго триває напружена ситуація, коли задовго „кваситься" конфлікт, в якому заторкнені великодержавні інтереси. Приповідкова „бочка пороху" завжди може вибухнути, коли впору її не зліквідувати. Це власне той чинник „обов'язкової несподіванки", яка приходить у таких історичних обставинах. Ізраїльський прем'єр, 72-літня відважна Голда Меїр ствердила: винуватцем усього того лиха є Москва, яка готова принести в жертву не тільки Ізраїль, але й Єгипет та всіх арабів — аби тільки осягнути свою ціль. Тією ціллю є заволодіння Близьким Сходом, Суезьким каналом та суходільним шляхом до Перської затоки. ЗСА свідомі цього, Ніксон свідомий, що Москва провокує Америку. Це вже щось гірше, як революція у Мадярщині чи берлінський мур ганьби. Тому поведено збройні приготування, як у 1962 році під час так званої Кубинської кризи. Найкраще для світу було б, коли б Брежнєв-Косигін завернули тепер так, як тоді завернув Хрущов, усвідомивши, що хоч Америка „паперовий тигр", проте той тигр має атомові зуби.

Плідні наради

Минулої п'ятниці, суботи й неділі відбулися перші, рекомендовані останньою Конвенцією, наради новообраного Головного Уряду Українського Народного Союзу. Наради були тим цікавіші, що в них, крім давніх, досвідчених союзових ветеранів, взяло участь десятеро новообраних урядовців, в тому числі двоє нових екзекутивних, четверо нових головних контролерів, з них один, що в попередній каденції був головним радним, і п'ять головних радних. В 76-літній історії УНСоюзу не було багато таких випадків, щоб Головний Уряд змінив свій склад на більше як третю частину. Інша справа, що велика більшість, якщо не всі з цих новообраних головних урядовців це, правда, молодші й молоді віком, але вже досвідчені і заслужені союзові діячі, бо цьому власне вони і завдячують свій вибір до союзового синедріону.

Ці перші наради новообраного Головного Уряду були надзвичайні не тільки своєю формою і програмою, але в дечому також своїм перебігом та рішеннями. Як згадано, на всіх 26 головних урядовців є десять новообраних. Деякі з них не продовжували дотеперішньої традиції перших таких нарад, на яких новообрані урядовці звичайно більше приглядались і слухали, але зразу ж активно, деякі навіть дуже активно включилися в дебати і, треба признати, внесли в них багато дечого нового. Вони бо можуть не знати ще деяких форм і традицій нарад Головного Уряду УНС, але більшість з них це вже також досвідчені громадські діячі, парляментаристи та професіоналісти, що знають демократичну процедуру і її респектують. Тому то на цих нарадах більше, ніж колись, приходило до вирівнянь між традиціями і процедуральністю.

Наради також виразно віддзеркалювали і підкреслювали бажання дальших удосконалень в системі УНСоюзу, мавши на увазі загальний та його власний розвиток. І ще один з важливих моментів: як на давніших подібних нарадах віддавалось багато часу й уваги місцевим справам, останні наради мали майже виключно загальний, сказати б „федеральний" характер.

Очевидно, що останні наради, як і всі подібні, мали також свої тіні, але в загальному це були таки справді плідні наради, що заповідають дальший прогрес в структурі і в поодиноких ділянках активности цієї великої установи.

Ярослав Курдидик

ЧИ ЗНОВУ КОРЕЯ?

„Чи знову Корея?" — Це заголовок книжки В. Дж. Барчетта, виданої в Ню Йорку видавництвом „Інтернешнел Паблікейшен". Книжка написана надзвичайно цікаво і живо, зі знанням фактів і з усіма контроверзійними варіянтами по обидвох сторонах 38-ої паралелі, яка, за словами Барчетта, представляє собою „кордон із замінованими полями та підземною мережею бункерів, що в них насторожені одна до одної Кореї тримають приблизно по три дивізії у повному найсучаснішому бойовому вивінуванні".

Книжка Барчетта особливо актуальна тепер, коли Уряд ЗСА збирається стягнути з Південної Кореї третину своїх стаціонованих там військ (20 тисяч із 63), натрапляючи при цьому на гостру опозицію південнокорейського уряду, 19 членів якого загрошують податися на димісію, бо це, мовляв, було б „повне мілітарне знесилення нашої країни, що спровокувало б північних корейців до нової, непередбаченої у своїх наслідках братовбивчої війни". У ЗСА найбільше побоюються, що така димісія могла б перехилити владу в Південній Кореї на сторону лібералів та їхніх лівих прихвоснів, а це не промовляє занадто приманливо за тією політикою, яку ЗСА ведуть на азійському обширі.

Особа Барчетта надзвичайно „многогранна", і дехто з американських журналістів підозріває, що є він немовби своєрідним журналістичним „Лоренсом ч. 2" або просто геніяльно замаскованим комуністом. Не зважаючи, однак, на всі ці застереження, а м е риканські пресові агенції постійно покликаються на його статті, які він пересилає з Ганою чи Пейпінґу, бо досі подавані ним інформації виявлялися правдивими, а іноді навіть ревеляційними.

Ще поки Барчетт виробив собі ім'я спеціяліста в справах комуністичного світу, багато років тому він покинув свою батьківщину Австралію і тепер уважає себе за „міжнародного скитальця". Під час другої світової війни Барчетт був відомим звітодавцем л о ндонського „Дейлі Експрес" на Тихому океані. Деякі його звіти мають у журналістичному світі марку „неможливої можливости". Барчетт був першим кореспондентом, який подав фотознімки та описи американського десанту в обширі Іводжіми та Окінави і був першим кореспондентом, очевидно із Заходу, який розповів про збурення Гірошіми. Дехто з-поміж друзів Барчетта висловлює думку, що якраз трагедія Гірошіми перехилила його на сторону пацифізму, і він, уживаючи тепер „пацифістичного коника", має доступ до комуністичних столиць, бож усі вони, як відомо, „змагають до вічного миру". Але, поминаючи всі ці поголоски за і проти Барчетта, слід признати, що його книжка про Корею таки дуже цікава.

На думку Барчетта чергова війна у Кореї готова вибухнути, як „превентивний захід" проти щораз більшого зростання впливів ЗСА у Південній Кореї. У Пейпінґу закріпилася думка, що всі прикордонні та прибережні інциденти в тому районі провокуються та інспіруються американцями і що мета американців захопити з допомогою Південної Кореї північну її територію, щоб всадовитися на тому преважливому мостовому причілку, націленому в самий центр китайської вітальности.

В. Дж. Барчетт описує дуже докладно, як комуністична влада Північної Кореї розбудувала воєнну машинерію, загамовуючи для цього розвиток всієї економіки тієї країни. Усі деталі, як підготовляється „морально і матеріяльно" до війни Північна Корея, підтверджує південнокорейська розвідка.

У Північній Кореї розбудовано в обширі 38-ої паралелі таку густу мережу підземних тунелів, що в них може приміститися і маневрувати ціла армія, яка в разі потреби готова вийти на поверхню, щоби діяти проти ворога. Ці вістки підтвердили захоплені кількома наворотами учасники загонів, щось на зразок колишніх японських „камікадзе", які створені із комсомольської еліти Північної Кореї. Один із таких загонів підготовляв атентат на президента Південної Кореї Чунґ Ґі Парка, а через два дні після того такі самі „безсмертники" захопили американський розвідчий корабель „Пуебло". Це був момент, пише Барчетт, коли тільки чудом вдалося уникнути нової корейської війни, що спричинила б безпосередній зудар між Китаєм і ЗСА.

В. Дж. Барчетт згадує, як уряд Пейонґянґу „перевиховує" 500 тисяч корейців, що їх колись вивезли японці і що живуть тепер в Північній Кореї. У своєму бюджеті на 1969-70 рік Північна Корея приділила на пропаґанду 800 мільйонів єн, що в перечисленні на американську валюту становить коло 22 мільйонів долярів.

Постійна „протиімперіялістична пропаґанда" тримає майже у параноїдально-ворожому напруженні всю країну, а особливо молодь. Раз-у-раз провоковані північними корейцями прикордонні та морські інциденти підтверджують вістки Барчетта, що уряд Північної Кореї, як і уряд Північного В'єтнаму, вважає, що лише комуністи покликані для того, щоб визволити південь Азії від „американської окупації".

Під час довготривалих переговорів у Панмунджомі, внаслідок яких, щоправда, закінчено Корейську війну, але не виключено її нового спалаху, Барчетт був неофіційним посередником між комуністичним командуванням і західніми кореспондентами, що звітували про перебіг переговорів.

Професійна тонкість і рафінованість Барчетта проявляються з кожного рядка книжки „Чи знову Корея?", як і з усіх його звітів з-поза „бамбукової завіси". Барчетт ніколи не твердить, що ЗСА зломили якесь міжнародне зобов'язання, як це часто заявляють комуністи. Він завжди прикривається „третьою безпосередністю", мовляв, уряд такої то комуністичної країни стверджує на основі зібраних фактів, що такі то антиамериканські вістки є правдивими. Така форма вислову задовольняє комуністів, а Захід на основі його вісток може здогадуватися, що в даний момент вариться у „червоному кітлі".

НЕ ХОЧУТЬ ЖИТИ В СОЦІЯЛІСТИЧНОМУ РАЮ

Лондон. — Велика є любов мешканців соціялістичних країн до своїх батьківщин. І цю любов вони показують при кожній нагоді — ногами. Як тільки є можливість — втікають у вільний світ.

Протягом останніх кількох тижнів британська преса занотувала багато доказів такої „любови". Деякі з них подаємо нижче.

Лондонський щ о д енник „Дейлі Телеграф" інформує:

— Мадярка Маріянна Матляґ, яка приїхала до Лондону на відвідини разом із 38 іншими мадярами, просила про азиль, і їй його уділено (31. 8. 70);

— Сильвія Ґешті, мадярка, кольоратурне сопрано, співачка східньоберлінської Державної опери, перейшла до Західньої Німеччини (5. 9. 70);

— Кристина Клюско разом із 12-літньою дочкою, яка приїхала з Польщі на відвідини до Лондону, одержала право азилю у Великій Британії (6. 9. 70).

У лондонському щоденнику „Таймс", читаємо:

— Ваіцлав Чіґак, другий секретар чехо - словацької амбасаді у Гаазі просив голляндський уряд про азиль і його дістав (27. 8. 70);

— Артур Льондон, колишній чехо - словацький міністер „вибрав волю" і тепер перебуває в Парижі; його позбавлено чехо - словацького громадянства (31. 8. 70);

— Десятеро поляків на приватному риболовецькому травлері приїхали на острів Борнгольм і просили уряд Данії про азиль (1. 9. 70);

— Двоє поляків, скрившись на шведському вантажному кораблі у місті Свіноуйсьце, дісталися до Швеції і просили про азиль (4. 9. 70).

А про „вибір волі" совєтською балериною Наталією Макаровою британська преса все ще не перестає писати.

Чому ж усі вони не хочуть жити у своїх батьківщинах, якими мотивами вони керуються?

На це теж знаходимо вияснення у британській пресі.

Згаданий угорі щоденник „Дейлі Телеграф" у числі з 7 вересня ц. р. присвячує цій справі свою передову під заголовком „Вона вибрала волю". Ось що в цій передові читаємо:

„П. Віктор Гохгаузер, стурбований імпресаріо, який бачить загрозу для своїх заробітків внаслідок „дефекції" панни Макарової із Балету імени Кірова, заявляє: „Напевно немає нічого політичного в її вчинку". З пошаною до його ствердження треба сказати, однак, що трудно добачити в її вчинку щось, що не мало б бодай до певної міри політичного характеру. Її мотиви могли бути найвищі, найнижчі або й ті й ті. Вона, може, хоче мати більше слави і грошей або більше свободи, більше культури або „високої зачіски", менше Карла Маркса, а більше Маркса і Спенсера (велика фірма жіночих одягів досконалої якости), повного життя як артиста або повного життя в любові; вона могла це плянувати роками, а здійснити під раптовим імпульсом. Фактом залишається те, що вона відкинула одну форму суспільности задля іншої форми і заявила про своє право робити у межах досяжности те, що їй подобається. В розумінні росіян її рішення, безумовно, політичне.

„Правдивість цього ствердження випливає також із страшного пророкування п. Гохгаузера, що англо - совєтські культурні зв'язки можуть бути п о ш коджені втечею панни Макарової, що Балет імени Кірова, Оркестра Ленінґрадської Фільгармонії і Балет Великого Театру можуть більше не приїхати (до В. Британії), а коли й приїдуть, то будуть під ще гострішим наглядом, ніж досі. Чому мало б бути так, якщо вчинок панни Макарової не мав ніякого політичного значення? А чи якби якась американська балерина рішила залишитись тут (тобто у В. Британії) чи цим була б вчинена шкода культурним англо - американським зв'язкам? Отже, Росія є політичною тюрмою. Кожна особа, яка з тієї тюрми втікає, поповнює політичний акт, навіть коли робить це з тієї причини, що не любить „щей-супу".

Немає що додавати до цієї знаменитої характеристики СССР, даної передовою статтею згаданої газети, як може тільки те, що той „найпередовіший у світі суспільний лад" вважає своїх громадян державною власністю. Так, як колись в Росії поміщики вважали селян - к р і паків своєю власністю.

Р. Ч.

ВИСТАВИ П'ЄСИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

У зв'язку з відзначуванням 100-ліття з часу народження Лесі Українки, декілька театрів в Україні розпочали підготову до вистав її творів. „Молодь України" з 15 вересня інформувала, що два театри включили до свого репертуару на сезон 1971 - 72 „Лісову Пісню", три — „Касандру", а на сценах 5 театрів ітиме її „Камінний Господар". П'єси І. Карпенка-Карого, з нагоди 125-ліття народження драматурга, йтимуть у 15 театрах, найбільше будуть в и с т а вляти „Мартина Борулю". Буде показано також кілька інсценізацій новель Василя Стефаника і Леся Мартовича. в 1971 році.

НОВИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН

За новим імміґраційним законом візу на в'їзд і постійний побут в ЗСА бажаючі одержують на за квотами — наперед встановленою кількістю допущених до в'їзду людей з різних країн світу, а головно за такою засадою: першість на в'їзд — на основі спорідження та першість — на основі професійного вміння кандидата на поселення в ЗСА.

Якщо громадяни ЗСА бажають спровадити когось із своєї ближчої чи й дальшої родини, то вони мають значно більше шансів скорше це зробити, аніж ті кандидати, які не мають в ЗСА нікого з кревних. Це ж саме стосується фахових знань кандидата: якщо фах кадидата такий, що його може потребувати американська економіка і господарка, то він має більше виглядів скорше приплинти до берегів Нового Світу і тут настало поселитись, ніж кандидат із фахом, в якому Америка не зацікавлена або замало зацікавлена. Зрозуміла річ, що на поселення в ЗСА може прибути не лише кваліфікований робітник, інженер, архітект, добрий кресляр і ін., а, скажімо, скрипаль, однак він або довше чекатиме на в'їздову візу, або ж мусить бути дійсно першоклясним майстром своєї справи.

За новим законом не існує дискримінаційного поділу країн і народів на більш упривілейованих і менше упривілейованих. Тепер по 20 000 людей річно можуть в'їздити до ЗСА з кожної країни світу, якщо вони відповідають вимогам щодо здоров'я. Однак, першість зберігається за тими, хто має в ЗСА рідню, і за тими, хто має потрібний у цій країні фах. Вийняток є лише щодо Канади: раніше з неї можна було переселятись до ЗСА без жадних кількостевих обмежень, тепер встановлена квота в 120 тисяч річно.

Як на практиці добиватись, щоб кандидат на переселення й сталий побут у ЗСА потрапив сюди якнайскоріше? Для цього треба якнайскоріше кандидатові зареєструватись в американському консуляті в країні, в якій він живе. Там він дістане порядкове число свого виклику й чекатиме своєї „долі". Його „доля" буде м а т и з н а ч н о більше перспектив, коли виявиться, що кандидат має у ЗСА родичів — американських громадян, і що в людях його фаху зацікавлений американський промисел, економіка чи наука. Тепер повністю потверджується давня приказка, що „хто пізно приходить, той сам собі шкодить": щоб скорше виїхати до ЗСА, треба кандидатові скорше зареєструватись на виїзд, а потім — терпеливо чекати оформлення процедури, або й розчаруватись.

У більших містах ЗСА є імміґраційні центри, працюють також Інтернаціональні Інститути. Вони й створені для того, щоб давати поради, допомагати американським громадянам спроваджувати своїх рідних з інших країн на сталий побут у ЗСА, а тим, які прибули з-за кордону — допомагати вивчати англійську мову, підшукувати працю, одержати громадянство.

(нн)

С. Вожаківський

ПАМ'ЯТІ КЛИМЕНТІЯ КВІТКИ

(90-ліття з дня народження)

Не дивно, що у підсовєтській т. зв. науковій літературі ніколи не згадується про великого українського вченого Климентія Васильовича Квітку, бож вся його величезна наукова праця була присвячена розвитков і української науки, особливо музичної фолкльористики. Любов до свого народу, його історичного минулого, кинула Климентія Васильовича ще юнаком у надри народної гущі, щоб знайти в історичних пам'ятниках, народних переказах, піснях, звичаях всю ту історичну правду України, ту правду, що Москва віками стирає з лиця землі.

Безупинне мандрування по Україні, знайомство та контакти з видатними українознавцями, записи релігійних та народних пісень, переказів, спостереження над різними обрядовими звичаями, танцями створили Климентію Васильовичу основу у науковій діяльності широкого діяпазону. Ще у 16-ть років гімназист Климентій розпочав записувати народні пісні, використовуючи моменти свого перебування, як репетитора, на Чернігівщині, Житомирщині. 18-річний Квітка познайомився з видат н о ю поетесою Лесею Українкою, від якої з голосу записав на ноти 225 мелодій, які у 1918 році видав окремою збіркою „Народні мелодії з голо с у Лесі Українки". Слід зазначити, що Квітка дістав добру музичну освіту і підготову, як піяніст від видатних професорів — Лева Зателя та Григорія Ходоровського.

У 1901 році Квітка, лікуючись в Буркуті (там же тоді лікувалась Л. Українка), записав 33 народні мелодії з голосу І. Франка і пізніше видав збірку „Улюблені пісні Івана Франка" з передмовою Філярета Колес с и. Крім Лесиних пісень Квітка мав 1902 року понад 200 записаних мелодій, з яких 60 пісень оброблених, і доданий акомпаніямент композито р а Б. Яновського. Від 1902-го до 1905 р. Климент змушений був працювати на Кавказі в Тбілісі, в окружному суді. Опісля, опинившись у своєму рідному Києві, фолкльористичну діяльність припинив, мусів лікуватись від туберкульози. Звінчалися Леся і Климент 25 липня 1907 року, а 1908 року повернувся він до народної музики, в чому допомагали багато його дружина Л. Українка, Ф. Колесса, О. Сластіон. Потім почалися мандрівки по світі. По смерті Лесі, він повернувся на Україну. Переслідуваний царською владою, Квітка жив наступні роки то в Петербурзі, то в Києві, міняючи місце життя декілька раз. В час революції Квітка приєднався до національного руху і в 1918-му році жив на Донбасі, записуючи там пісні від шахтарів. В цей же час написав три великі і значні наукові праці. З 1920 р. Квітка почав працювати в УАНаук керівником музично-етнографічного кабінету, викладав у Київській консерваторії, в музично-драматичному ін-ті ім. Лисенка та продовжував збирати пісні. У 1922 р. в-во „Слово" видало його збірник з 743 мелодіями з географічним покажчиком.

Улітку 1931 року Квітка востаннє жив на Україні і, переслідуваний за приналежність до СВУ, був висланий на північ, а звідти до Казахстану. У 1936 р. Климент дістав „легшу" висилку до Іванівської области, звідки їздив до Москви читати лекції в консерваторії ім. Чайковського, де під прикриттям „Кабінету вивчення м у з и к и народів СРСР" працював у ділянці української фолкльористики. Вчені, оцінивши величезну наукову працю Квітки, висува-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ЦеСУС — 1970 Р.

(1)

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ „СУЧАСНА УКРАЇНА"

І. Становище в Україні й наше ставлення до нього

1. Конґрес стверджує, що т. зв. УССР — частина російської імперії під фірмою СССР, як додаток до Російської СФСР, колоніяльно визискувана централізованою господарською системою.

2. Конґрес стверджує, що УССР не має ні парляменту, ні уряду, вибраного свобідною волею українського народу; не має свого війська і не веде своєї власної закордонної політики, а т. зв. уряд УССР лише виконує директиви ЦК КПСС у Москві.

3. Конґрес стверджує, що комуністична партія України (КПУ) — це інструмент московського панування в Україні, і що до КПУ входять як москалі, так і українці-вислужники, які не здатні змінити політичного обличчя КПУ, що є знаряддям поневолення України.

4. Конґрес стверджує, що від XXII з'їзду КПСС помітні тенденції скріплення імперської централізації та обмеження прав „союзних республік", щоб посилити процес русифікації в напрямі до „злиття націй" в єдиний „совєтський народ", що мотивується переходом до „найвищої стадії комунізму".

II. Сучасні процеси в Україні

1. Конґрес позитивно відмічує виступи - протести І. Дзюби, В. Чорновола, І. Кандиби, С. Караванського та інших в обороні української нації, з особливими вимогами в справі мови, культури та суверенности України.

2. Конґрес засуджує арешти й переслідування, які мали і мають місце в Україні, як результат цих протестів.

3. Конґрес стає в обороні арештованих та переслідуваних і постановляє перевести такі акції: а) писання листів до Амнесті Інтернешенел, б) до Комісії Прав Людини при Об'єднаних Націях, в) звертатися до урядових кіл у країнах поселення в згаданій справі, г) інформувати студентський світ у різних країнах і також за залізною заслоною про процеси і переслідування в Україні.

III. В справі оборони прав української людини

1. Конґрес ЦеСУС твердо стоїть на становищі, що принципи Загальної Декларації Прав Людини є підставою людського буття і повинні знайти застосування на всіх відтинках життя у всіх країнах світу.

2. Конґрес ЦеСУС стверджує на основі документів з України, що ці елементарні права порушуються в СССР, передусім в Україні.

3. Конґрес ЦеСУС гостро засуджує всі форми русифікаційної політики в Україні, а переслідування релігії, нищення української культури та арешти й переслідування молодої української інтеліґенції зокрема. У зв'язку з цим українське вільне студентство повністю підтримує акцію СКВУ проти русифікації та порушення прав українського народу.

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ „УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ РУХ"

1. Тому, що виникає потреба зміцнити діяльність українського студентського руху, діяльність ЦеСУС треба поширити, крім координації, на працю над активною допомогою Українським Студентським Союзам чи центральним студентським організаціям.

2. Згідно з першою резолюцією, рекомендуємо такі напрями реорганізації: а) екзекутива повинна знаходитися в одній околиці для швидкої комунікації, б) конечно потрібно створити стале Бюро ЦеСУС на майбутнє.

3. Ставиться як мету українського студентства — працювати для збереження українського громадянства в діяспорі і допомагати визволенню українського народу.

4. Ми, українські студенти світу, апелюємо та закликаємо до більшої внутрішньої співпраці між нашими організаціями.

5. Українське студентство піддержує концепцію організації суспільства в світі на базі національно-культурного самовизначення всіх народів, як запорука вільного розвитку індивідуумам і нації. Зокрема, Конґрес ЦеСУС заявляється за розчленування СССР на незалежні самостійні держави.

6. Щодо практичної праці, ставимо як одне з наших завдань застановитися над зорганізуванням: а) суспільно-громадських працівників, б) обміну українських студентів по країнах нашого поселення.

7. Заохочуємо тих студентів, які завершують студії, далі піддержувати студентський рух і продовжувати працю на студентському та українсько-громадському полі.

8. Як українські студенти, які вірять в ідею вільної України, відчуваємо обов'язок і бажаємо працювати для її визволення. З тієї причини ми повинні:

а) використовувати всі історичні нагоди і дати, щоб публічно виявляти нашу позицію і домагання. При кожній нагоді та різними засобами українські студенти мусять демонструвати свої переконання. Обов'язково, щоб всілякі демонстрації та протести були координовані, щоб одночасно відбувалися по всіх осередках українського студентства. Лише тоді ми зможемо н а л е ж н о представити у к р а ї нську справу.

б) сконцентрувати нашу працю по університетах, щоб всілякими способами постійно поширювати інформації про Україну між не українським студентством і професорами.

в) активно і вперто домагатися, щоб по всіх університетах викладалось українстику на рівні наук інших народів.

г) оформити на національних і льокальних базах організацію, яка включала б студентів усіх поневолених народів — студентів, які так, як і ми, прагнуть допомоги визволенню своїх батьківщин.

9. Ми вважаємо, що одним з фундаментальних пунктів розбудови концепції активної громадської політики, зокрема на північно-американському континенті, є взаємне зрозуміння багатьох національних груп, котрі борються за існування в протилежності до напрямів інших домінантних народних суспільних і економічних систем.

(Далі буде).

ЩЕ ПРО КОНКУРС НА ІКОНУ СВ. ОЛЬГИ

Тисячоліття св. Ольги пройшло через наше поселення врочистим святкуванням. Пам'ять цієї нашої святої відзначила передусім Українська Православна Церква, згл. її парохії, а також українські католицькі парохії ім. св. Володимира й Ольги. Та особливу увагу віддали їй наші жіночі організації. Союз Українок Америки проголосив Конкурс на її ікону, а Об'єднання Жінок ОЧСУ видало плякету з її зображенням у виконанні скульптора Михайла Черешньовського.

Оце мистецьке відзначення пам'яті і є власне найціннішим жестом нашої громади. Для відзначення цієї української володарки постав мистецький твір, що спопуляризує і закріпить її світлу постать. Тому й розглянемо один із таких починів, а саме — Конкурс на ікону св. Ольги.

Такої ікони нам дуже бракує у щоденному житті. Лиш зрідка бачимо її в наших церквах, а зовсім немає репродукції такої ікони для користування в українських родинах. Причину добачувати в тому, що наша інтеліґенція обмежувалась до традиційних ікон Ісуса Христа й Матері Божої у своєму побуті. Тому крім них майже не було ікон святих у наших домах.

В роковини нашої святої ми собі усвідомили цей недолік. І тому Союз Українок Америки постановив проголосити Конкурс, щоб здобути кілька кращих зразків нашої ікони. Щоб підтримати творчість жінок - мистців Конкурс був створений виключно для них. Дорадниками СУА в цьому почині були мистці Антін Малюца і Петро Мегик.

Перший реченець Конкурсу на 15-го грудня 1969 р. довелось продовжити до 30-го квітня 1970 р. Мисткині, що проживають за границею, не могли б виконати своїх ікон та й надіслати їх на час. Ускладнила справу також затяжна недуга мистця А. Малюци. Він сповняв функцію голови жюрі, до якого увійшли за його порадою пп. Мирослава Гординська, Меланія Миляновим, Ніна Січинська і Михайло Черешньовський.

Підсумки Конкурсу були радісні: наспіло 13 праць наших миткинь. Та як зібрати нараду жюрі, коли його голова вже важко хворий у шпиталі? Трудний був тут вихід, коли Управа СУА ніяк не хотіла без його оцінки обійтися. Тому зважилась на відважний крок — 27-го травня 1970 завезла всі картини йому для оглядин у шпиталі. Мистець уже був сильно ослаблений недугою, і тому не було багато надії на його реакцію. Виявилось навпаки, — оглядання картин дуже оживило його. Він говорив, пояснював, хвалив, докоряв. Висловив свою думку щодо кожного твору, а другого дня ще й подиктував своякові своє становище на письмі. І коли 20-го червня українська громада провела бл. п. А. Малюцу на вічний спочинок, то жюрі постановило зійтися в зменшеному складі.

18-го липня 1970 р. на своїй нараді жюрі признало нагороди й відзначення. Як знаємо — перша нагорода припала Галині Мазепи, а друга Галині Титлі, відзначено картини Христі Навроцької - Кудрик і Віри Драшко. Крім того є ще 8 ікон, виконаних різною технікою і на різному ступені малярського хисту. Напевне неодна з них теж промовила б до набожного глядача, що носить у своєму серці пошану і любов для цієї нашої святої.

Тому Управа СУА відгукнулась на пораду жюрі — слаштувати виставку ікон із цього Конкурсу. Вона відбудеться 26-го вересня 1970 в Українському Інституті Америки у Ню Йорку. Її влаштовує Централя СУА при співпраці 83 Відділу СУА на два тижні, себто 26-го і 27-го вересня і 4-го і 5-го жовтня 1970 р. Відкриття Виставки відбудеться в суботу о год. 4-ій по полудні і в його програмі буде також вручення нагороди мисткині Галині Титлі.

Оце вперше матимемо нагоду побачити стільки ікон цієї нашої святої й різний мистецький підхід у зображенні її постаті. Це буде не тільки патріотична подія, але певен осяг нашого релігійного мистецтва, що заслуговує на увагу нашого духовенства і цілої громади.

Л. Бурачинська

20-річчя діяльности Літературно-Мистецького Клюбу у Філядельфії

Літературно - Мистецький Клюб у Філядельфії 18-го квітня ц. р. відзначив 20-ту річницю свого існування. Ювілейний Вечір відбувся в гарній залі молодечої організації „Тризуб", за щедро заставленими столами. Численна добірна публіка тієї частини старшої української інтеліґенції, яка ще цікавиться рідною мовою, літературою й мистецтвом, заповнила залю. Після відчитання молитви о. Хариною, справоздання з діяльности Клюбу зробив довголітній голова Клюбу д-р Володимир Рудницький. Він передусім попросив вшанувати пам'ять вставанням тих керівників Л-М Клюбу, що відійшли у вічність: директора Театру Володимира Блавацького і дир. Володимира Дорошенка. Після того д-р Рудницький представив гостям присутніх на залі попередніх керівників Клюбу маестра Петра Андрусіва та письменника Зосима Дончука. Літературно-Мистецький Клюб започаткував свою діяльність у вересні 1949 року з новоприбулими до Філядельфії з Европи діячами української культури на приватнім мешканні Петра Андрусіва. Далі Л-М Клюб провадив працю, винаймаючи мешкання в Укр. Горожанському Клюбі на Франклин вул., чи в інш. українських організацій.

В своєму широкому справозданні голова Клюбу д-р В. Рудницький з сумом ствердив ширення збайдужіння українських поселенців у Філядельфії до культури, мистецтва, літератури, до української книжки. В рядах Клюбу бракує молоді і виникає поважна небезпека, що Клюб може припинити свою діяльність з відходом старшого покоління. Д-р В. Рудницький гаряче закликав присутніх записуватись в члени Клюбу, сказав, що він уже переступив 8-й десяток років життя і рік-річно його переобирають 15-й раз головою та що прийшла крайня пора передати провід.

Ювілейним вечором провадив здібний тостмайстер, культурний і політичний діяч Володимир Біляїв. Культурні й соковиті дотепи, які блиснули в залі з уст пана В. Біляєва, зразу ж створили в залі святочне підсоння. Кожну прогалину між промовцями та мистецькими виступами пан Біляїв заповнював літературними розвагами в формі читання коротеньких віршів, мініятур, приперчених гумором, а то й сатирою, що викликало бурю оплесків, надавало цьому ювілеєві справді духової легкости, задоволення й культурної розваги.

Довшу промову про значення на еміґрації літератури, культури й мистецтва для поневоленої України, особливо про збереження української мови, виголосила гостя з Дітройту, культурна й політична діячка Маруся Бек. Вона особливо підкреслила обов'язок кожного українця на еміґрації плекати культуру, мистецтво, літературу шляхом матеріяльної допомоги, купуючи книжки еміґраційних письменників, відвідуючи виставки мистців пензля та скульпторів, підтримуючи цим нашу культуру, без якої немислиме існування й розвиток нації, немислиме збереження української мови на чужині. Коли занедбаємо свою культуру, ми, як нація, втратимо останню зброю боротьби з окупантом нашої поневоленої України.

З доповіді культурного референта Л-М Клюбу інж. Химича гості довідалися, що за час існування Клюбу в Філядельфії, за 20-ть років, за неповними даними відбулося 279 авторських виступів, імпрез та один Літературний Ярмарок, на яких занотовано разом понад десять тисяч глядачів. В імпрезах брало участь 325 осіб, в тому 45 авторів, 22 мистці та 82 доповідачі, серед яких слід підкреслити сл. п. письменника Т. Осьмачку, сл. п. Є. Маланюка та ін. Клюб уділив потребуючим мистцям матеріяльну допомогу в сумі2983 дол. Сьогодні до Л-М. Клюбу належить 80 осіб, у тому 4 письменники, 13 мистців та 10 інженерів, лікарів.

Мистецька програма була заповнена такими точками: співак Іван Гош виконав пісню Пашка під музичним супроводом на фортепіяно проф. Наталії Котович (муз. Кос-Анатольського). „Де ви, очі", арію Пінкертона з опери „Мадам Батерфляй" — Пуччіні; арію Мімі з опери „Богема — Пуччіні виконала Марія Мурович, фортепіяно Наталія Котович. „Замела ніжні квіти зима" — муз. Дремлюга, слова Волод. Сосюри — виконала Марія Мурована, форт. проф. Наталія Котович. Дует Оксани й Андрія з оп. „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського виконали Марія Мурована й Іван Гош, форт. проф. Наталія Котович. Дует Рудольфа й Мімі з опери „Богема" Пуччіні виконали Іван Гош і Марія Мурована, при форт. Наталії Котович, блискуче виконала „Еспанську рапсодію" ч. 4 муз. Лальо та „Українську симфонію" муз. Вериківського, пані Дарія Кузик на скрипці, у товаристві проф. Лідії Бульби на фортепіяні. Закінчився Ювілейний вечір тостом і співом усіх присутніх „Многая Літа"!. Молитвою завершено цю славну подію.

З. Д.

Олекса Ґалущак з Уруґваю відвідав гол. канцелярію УНС і редакцію „Свободи"

Джерзі Сіті. — Головну Канцелярію УНСоюзу та редакцію „Свободи" відвідав гість із Уруґваю, кол. кооператор на Лемківщині і тепер власник ґалантерійно-бакалійного підприємства в Монтевідео, Олекса Ґалущак, в товаристві Петра Дяка з Елізабету, Н. Дж. Олекса Ґалущак вже 35 років живе в Уруґваї, де понад 20 років провадить своє підприємство, виявляючи також активність у місцевій „Просвіті". Він вилетів літаком з Півд. Америки 19 серпня, відвідав рідню у Франції, тепер перебуває у ЗСА і 7 жовтня повернеться додому. Гість із Уруґваю коротко поінформував про становище українців у тій країні. Разом в Уруґваї живе від 5 до 6 тис. українців та їхніх нащадків, а в столичному місті Монтевідео приблизно 2 000. В Монтевідео існують „Просвіта" і „Відродження", однак, уже немає української католицької церкви, бо після смерти священика не вдалося нового дістати. Українська іміґрація в Уруґваї старіється, пересічний вік понад 60 років. У ту країну прибували переважно самотні українці, котрі залишили свої друж. і не змогли їх забрати від совєтської влади багато української молоді відійшло через мішані подружжя від української громади, відходить і решта. Українці в Уруґваї відносно непогано забезпечені, понад 90% живуть у власних будинках. Зв'язки з українцями у вільному світі досить слабі, хіба хтось виписує пресу, але багато слухають українські радіопрограми з Арґентини. В Монтевідео є кільканадцять професіоналістів. Частинні українців, які виїхали 10 - 12 рр. тому, підбурені совєтською пропаґандою, до СССР, вдалося деяким повернутись до Уруґваю. Хоча організоване громадське життя не є там дуже активне, все ж вдалося дістати дозвіл і назвати одну з вулиць у Монтевідео — „Вулиця Україна", а площу названо на честь Тараса Шевченка. Діяльними в Уруґваї є українські євангелисти, однак, вони перебувають під юрисдикцією Слов'янської Євангельської Церкви, де відправи відбуваються російською мовою. Вдома такі вірні розмовляють тільки українською мовою і є добрими українцями. У зв'язку з таким становищем, треба було б до Уруґваю прибути українським пасторам-євангелистам. П. Олекса Ґалущак вважає, що українці в Уруґваї зможуть виявляти активність ще з десяток років, але молодого поповнення вони вже не мають. Частина українських родин виїхала з тієї країни до Арґентини, Канади і ЗСА.

Олекса Ґалущак

До Америки п. Ґалущак приїхав, щоб відвідати свого сина Богдана, який студіює електронічні науки в одному з американських коледжів, та інших членів своєї родини. В наступному році п. Ґалущак плянує вислати на студії до Америки свого молодшого сина Олексу, молодшого.

Українська громада в Ютиці при праці

З нагоди Великодніх Свят за новим календарем я мав нагоду поїхати з Канади й відвідати своїх дітей, Ярославу і Богдана Козій, що мають своє „мотелеве" підприємство близько Ютики, Н. Й. При тій нагоді познайомився з церковно - релігійним та громадсько - суспільним життям маленької (всього яких 90 родин), але національно свідомої та працьовитої української громади. Парохом у тій укр.-кат. громаді є о. радник Б. Смик, під проводом якого громада якщо не випереджує, то не остається позаду навіть більших скупчень, під оглядом всесторонньої громадської праці. Існує там укр. школа, під проводом -пі Смик, молодечі організації: СУМ, Пласт, відділи УККА, Союзу Українок та УНС, „Провидіння" й Відділ ООЧСУ. Тамже всі організації приміщуються в новозбудованій українській кат. авдиторії, яка коштувала близько чверть мільйона долярів і яка вже сплачена. Плянується будову нової церкви, під яку вже закуплена площа. Громадським життям керують під проводом улюбленого пароха такі діячі, як інж. Яцківський, якого там називають ходячою енциклопедією, п-во д-р Когутяки, особливо п-і Когутяк, яка з рамени окружної Ради Союзу Українок координує працею відділами СУА, п-во Величко, п-во Чорний, п-во Козій та п-во О. і В. Запаранюк, що є головним радним та обл. організатором УНСоюзу. Помагають їм у тій праці такі громадяни, як п-во Кокодинські, Смолії, Савицькі, Боднарчук, проф. Василик та виховники молодечих організацій і багато інших, яких прізвища не запам'яталась.

Мило було зустрінути в ютицькій громаді п-во В. і М. Когутяків — старокрайових трудівників на народній ниві. Д-р Когутяк мав у містечку Лисець, Станіславської области, лікарську канцелярію, п-і Когутяк учителювала, обоє вірно служили своїм людям і українській справі.

В. Остапяк

Літературні ювілеї в Україні

Київ. — Крім підготови до ювілею 100-ліття з часу народження великої поетки Лесі Українки, для чого створено „Всесоюзний Комітет" на чолі з московським письменником Н. Тіхоновим, в Україні відбудеться значно скромніше відзначування річниць інших письменників та поетів. Йде підготова до відзначення 80-ліття з часу народження Павла Тичини, яке буде обмежене до видання „Вибраних творів" та кількох літературних вечорів. Створено комісію для вшанування пам'яті видатного драматурга і актора Івана Карпенка-Карого, в 125-ліття його народження, яке минає 29 вересня 1970 року; у Києві відбудеться вечір його пам'яті, буде поставлена п'єса „Мартин Боруля" в Київському театрі ім. Івана Франка та буде прочитано кілька доповідей про творчість ювілята. У лютому 1971 року сповниться 100-ліття від дня народження видатного письменника з Галичини Леся Мартовича. Для його вшанування створено в Києві комітет на чолі з Ю. Збанацьким, але в пресі немає повідомлень, як саме буде відзначено той ювілей. На травень 1971 р. припадає 100-ліття з часу народження видатного співця українського села, письменника - новеліста Василя Стефаника. Комітет для відзначення того ювілею очолив М. Бажан.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів, Знайомих, що 7-го вересня 1970 р. в Чикаґо, Ілл., по важкій недузі упокоївся в Бозі на 72-му році життя

бл. п.
МИХАЙЛО РЕМЕНЮК

ПОХОРОН Покійного відбувся в четвер, 10-го вересня 1970 р. з церкви св. Володимира і Ольги на цвинтар св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

В глибокому смутку остались:
дружина — ЛЕОНТИНА
сини: РОМАН і ЛЕВ з Родинами
дочка — ВІРА МАРКЕВИЧ
з Родиною

В ПЕРШУ, ДУЖЕ СУМНУ ДЛЯ МЕНЕ РІЧНИЦЮ НЕСПОДІВАНОЇ СМЕРТИ
мого Незабутнього, Любимого МУЖА і БАТЬКА

бл. п.
ПАНАСА ПІСКУНА

В ЧЕТВЕР, 24-го ВЕРЕСНЯ 1970 р., о 10:30 ранку на цвинтарі в САВТ БАВНД БРУК, відслужиться

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ

В НЕДІЛЮ, 27-го ВЕРЕСНЯ 1970 р. в Церкві СВ. ТРОЙЦІ при 8036 Лайнс Аве., IRVINGTON, N.J., після Служби Божої відслужиться

ПАНАХИДА

Знайомих і Приятелів просимо про молитви за Спокій Його Душі.

Дружина АННА і ДІТИ

Замість квітів на могилу Незабутнього Професора і Директора
бл. п. ОМЕЛЯНА ЦІСИКА
на видання книжки „Політичні поеми Т. Шевченка" складають по 10,00 дол. бувші учні Учительської Семінарії в Мюнхені:

БОГДАН ВІТЮК	НІНА МІЦЕВИЧ
ЛЕСЯ ГОЙ	ТАМАРА СИДОРЯК
СЕМЕН КРІСЛАТИЙ	МИКОЛА ХОДОБА

ВШ. Дружині і Родині Покійного складаємо сердечні співчуття.

Замість квітів на могилу Незабутнього Товариша
бл. п. ЯРОСЛАВА ВИННИЧЕНКА
на „Церкву в Потребі"
складають по 5.00 долярів друзі:

БОГДАН ВІТЮК	НІНА МІЦЕВИЧ
ЛЕСЯ ГОЙ	ТАМАРА СИДОРЯК
СЕМЕН КРІСЛАТИЙ	МИКОЛА ХОДОБА

ВШ. Родині Покійного складаємо щирі співчуття.

ФІЛОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
відбудеться в суботу, 26 вересня 1970 р. о год. 6-ій веч., в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку

У ПРОГРАМІ:
1. Відкриття — проф. д-р П. КОВАЛІВ;
2. Доповідь на тему „Українська родина в творчості Василя Симоненка" — виголосить проф. д-р В. ЯНІВ, ректор УВУ.

Вхід вільний.
Дирекція Філологічної Секції НТШ

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
і 83-ій ВІДДІЛ СУА
повідомляють про
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ ІКОН
із Конкурсу св. Ольги
ПРОГОЛОШЕНОГО СОЮЗОМ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
що відбудеться
в суботу, 26-го вересня 1970 року
о год. 4-ій по полудні
в Українському Інституті Америки
2 Іст 79-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.
Виставка буде відкрита в днях:

26 вересня і 4 жовтня 1970 р.	від год. 4-7 веч.
27 вересня і 5 жовтня 1970 р.	від год. 2-6 веч.

ПАМ'ЯТІ КЛИМЕНТІЯ КВІТКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ли його як кандидата на премію, а Київська Академія Наук пропонувала обрати його членом Академії. Як першу, так і другу пропозиції комуністичні можновладці відкинули. У 1953 р. немічного К. Квітку вислано на Поволжя, де 19 вересня він помер. Не проводжали його в останню дорогу ані рідні, ані друзі. Де його поховано, не знаємо.

Квітка народився 4-го лютого 1880 року у м. Хмелеві на Полтавщині в родині козака. За свого життя він зібрав понад шість тисяч пісень, записав до 70 колядок-щедрівок, написав півтори сотні наукових праць, йому належить ідея створення на Україні Академії Мистецтвознавства (1920 рік) та Музично - етнографічного кабінету.

ЛЬВІВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР

Театр імени Марії Заньковецької у Львові одержав звання Академічного. Свій новий сезон цей театр, що дає вистави українською мовою, розпочав п'єсою О. Корнійчука „Пам'ять серця". Над новою п'єсою для театру працює письменниця Ірина Вільде і Б. Антків, „Бронко Завадка". „Радянська Україна" з 16 вересня повідомляла, що в ній „буде зображено боротьбу західноукраїнських трудящих під проводом комуністів за соціяльне і національне визволення, за воз'єднання з совєтською Україною.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що

Інж. ОЛЕКСА АНТИПІВ

народжений 20-го жовтня 1895 року,
підполковник Армії УНР, бувший продекан УТГІ та член багатьох громадських організацій,
помер несподівано 19-го вересня 1970 р. в Дітройті, Міш.

НОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в понеділок, 21-го вересня 1970 р. з похоронного заведення Градовського до Української Православної Катедральної Церкви св. Покрови в Дітройті, Міш.

Тлінні Останки по перевезенні будуть зложені на Вічний Спочинок на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж. у вівторок, 22-го вересня 1970 р. о год. 10-ій ранку.

Горем прибиті:
КСЕНЯ — дружина
та дальша Рідня в ЗСА та Україні

Замість квітів просимо складати на УВАН або НТШ.

18948 Wisconsin, Detroit, Mich. 48221

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Друзями і Знайомими, що дня 18-го вересня 1970 року відійшов від нас у Вічність в Денвері, Коло. наш Найдорожчий МУЖ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п.
СТЕФАН ГЛУШКО

б. полковник УСС, б. професор-директор гімназії Рідної Школи в Станиславові.

ПАНАХИДА — в неділю, 20-го вересня 1970 року о 7-ій год. вечора в Noonan Mortuary в Денвері, Коло.

ПОХОРОН з того ж похоронного заведення в понеділок, 21-го вересня 1970 р. до церкви St. Transfiguration в Денвер, відтак на цвинтар.

Горем прибиті:
ЛІДІЯ — дружина
ІРИНА СИГАЛІВ — шваґерка з донькою БОЖЕНОЮ

На відповідальному пості

Капітан І. Ю. Корецький

Немає дня, щоб на сторінках української преси не було згадки про успіхи членів української громади в рядах професіоналів Америки. Збагатилася наша громада ще одним успіхом. У серпні цього року капітан американської фльоти Іван Юрій Корецький, син Юрія і Марії Корецьких з Джерзі Сіті, Н. Дж., перебрав команду новоствореного центру вправ летунів - резервістів Американської Фльоти.

Капітан Корецький, роджений в 1922 р. в Ню Йорку закінчив середню освіту в Дікінсон Гай Скул в Джерзі Сіті в 1941 р. і відразу вступив, як звичайний моряк, в ряди Американської фльоти. В 1943 р. був призначений на летунський вишкіл, який покінчив в липні 1945 року зі ступенем підпоручника фльоти. Покинувши активну службу в 1946 р., він продовжував свою освіту та працював до 1952 р., коли його покликала фльота до активної служби, при якій він залишився. Як і в другій світовій війні так і під час корейського конфлікту, участь у повітряних боях брав з літаконосців на Тихому океані. За свою службу був відзначений багатьма медалями і між ними Медалею Похвали Фльоти з „V" за відвагу в боях та Медалею Летунів із двома зірками.

Батьки капітана Корецького приїхали до Америки ще перед першою світовою війною і замешкали в Джерзі Сіті, де є членами парохії св. Петра і Павла. І хоча капітан Корецький перебуває в американському окруженні, є гордий зі свого українського походження.

Тепер Капітан Корецький живе з дружиною і двома дочками в Сан Дієго, Каліфорнія.

Земляк з Бразилії на наукових дослідах в Канаді

Від кількох тижнів перебуває на канадійському континенті наш земляк з Бразилії інж. Володимир Галат, який одержав від бразилійського уряду стипендію на поглиблення дослідів паперового виробництва. Інж. Галат від довшого часу працює у паперовій індустрії в Монте Алегро, Парана. Індустрія Клабін та Бразилійська Дослідна Рада вислала нашого земляка, щоб він познайомився з виробництвом паперової індустрії в Канаді та ЗСА.

В Канаді він вже відвідав такі відомі фірми, як Абітібі Пейпер в Пайн Фолс, Манітоба, Кравн Целербах у Вест Линн, ЗСА, МекМілен Блокдел в Порт Алберні та Павел Рівер, Бісі та інші.

Чотиримісячна студійна подорож дасть нашому землякові нагоду взяти участь в Міжнародному науковому з'їзді фахівців паперової індустрії в Оттаві.

Інж. В. Галат покінчив політехнічні студії з ділянки хемії. Студіював в Европі та Бразилії в Паранському університеті. Він є автором та співавтором деяких наукових праць, як „Використання деяких підтропічних листяних порід для вирібки паперової папки", „Паперова папка з евкаліпту", „Виріб паперової папки з бракотінга" та інших.

Крім своєї щоденної інженерсько - лабораторної праці та дослідної інж. Галат бере участь в церковному та громадському житті. Він є секретарем Координаційного Комітету українців у Бразилії та членом Товариства Української Культури в Прудентополіс. Він багато причинився, що в Монте Алегро, місці його постійної праці, збудовано Українську Католицьку Церкву для української колонії.

В Канаді наш гість відвідав низку українських установ, редакцій, як теж центральну установу Комітет Українців Канади. А на радіо СіБіСі він розказав про життя української спільноти в країні його поселення.

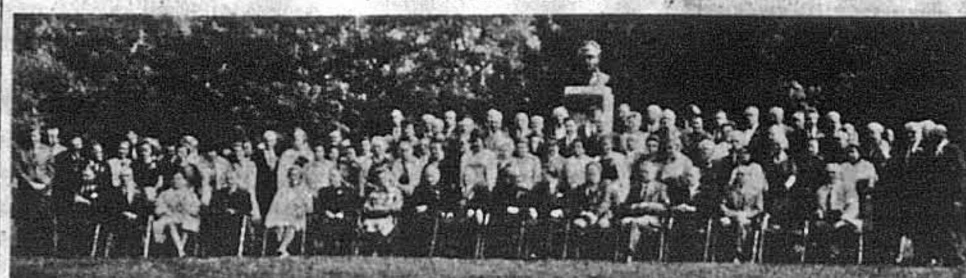
ЗМІНИ У ВОРОШИЛОВГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ

На пленумі обласного комітету комуністичної партії Ворошиловградської області звільнено з посади першого секретаря М. Давиденка, а на його місце призначено В. Лісіціна. У Ворошиловградській області офіційно затверджена російська назва українського міста: „Сєвєродонецьк".

М. М.

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД ПІДГАЄЧАН СХІДНІХ СТЕЙТІВ ЗСА

(Закінчення з 1-ої ст.)

Учасники З'їзду Підгаєчан Східніх Стейтів біля пам'ятника Іванові Франкові на оселі „Верховина".

садці. Він представив присутнім вперше осіб при почесному столі, яких було 40, читав привіти й представляв промовців. Привіт від Кардинала Йосифа й Архиєпископа Івана Бучка присутні привітали вставанням з місць і рясними оплесками. Верх. Архиєпископ кардинал Йосиф у своєму привіті зазначив, що початкову школу починав у Вишнівчику, в селі Підгаєцького повіту, відтак інж. А. Осадца прочитував привіти від: єпископа Йосифа Шмондюка, о. Василя Джиджори, д-ра Григора Стецюка — сеніора і відомого діяча Підгаєччини, о. Протоігумена Патрикія Пащака, ЧСВВ, Українського Конгресового Комітету Америки, Українського Народного Союзу, Союзу Українців Католиків „Провидіння", Українського Робітничого Союзу, Ради представників Регіональних Комітетів при НТШ Америка, Наукового Т-ва ім. Шевченка, Тва Подолян при УВАН в ЗСА та ряду інших і, вкінці, від родини Кляра з Ізраїлю. Цей останній привіт від земляків жидівського походження, які виїхали з Підгаєць до Ізраїлю в 1958 р. викликав на присутніх особливе враження. В цьому привіті інж іншим інж. А. Осадца читав: „Шановні земляки Підгаєчани. Вітаємо щиро усіх людей доброї волі та бажаємо успіхів Вашому з'їздові. Ми тут в Ізраїлі щорічно відбуваємо такі з'їзди і все, що пригадує нам наші Підгаїці, є дуже близьке й дороге нашому серцю. Книга наша про Підгаїці на жаль, ще не вийшла з друку… Ми занепокоєно Вас, що вся молодь цілого світу прагне самостійності. „Лїпше вмерти стоячи, як жити на колінах"… Ми, німецькі недобитки, тут на „обіцяній землі" будуємо свою рідну незалежну державу, та й яку ціну ми платили, платимо та ще й будемо платити за незалежність. Але, якщо хтось закоштує самостійности й свободи, він цього не проміняє за ніщо на світі…"

Д-р Олекса Яворський, якого присутні привітали рясними оплесками і вставанням з місць, виголосив доповідь про „Минуле нашої землі". Ред. Іван Керницький-Ікер говорив про свої зв'язки з Підгаєччиною. Інж. Василь Колодчин, вітаючи з'їзд, представив учасникам членів Управи Підгаєчан Кліавленду й Дітройту, які також приїхали на цей з'їзд. Ред. Михайло Клецор особисто передав привіт від Централі „Провидіння", Євстахій Манацький вітав усіх від Комітету Бережанщини, інж. Володимир Осередчук від Центрального Комітету Дрогобичан, а д-р Роман Ричок, як господар „Верховини", вітав з'їзд від УРС й оселі. Адвокат Михайло Пізнак, місто-голова Об'єднаного Комітету міста Ню Йорку, вітав учасників з'їзду й говорив про минуле нашої еміграції, і її осяги.

Дальше промовляли професор Тарас Гунчак і мистець Богдан Титла. Всі промовці підчеркували у своїх промовах, що Збірник Підгаєччини мусить появитися. Редакційна Колегія радила в цій справі до пізньої ночі. В цих нарадах брали участь: члени колишнього Ініціятивного Комітету Підгаєчан стейту Ню Йорк, представники Головного Підготовчого Комітету Підгаєчан, та члени вибраної Управи Підгаєчан східніх стейтів Америки.

Представники КАНУКР відвідали „Свободу"

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Представники української канадійської кінофірми КАНУКР, яка випустила дотепер два кінофільми з української тематикою, відвідали редакцію „Свободи" в понеділок 21-го вересня: Леонід Олексюк — уповноважений у справах нових кіносценаріїв для КАНУКР, і Зеновій Лавришин — молодий композитор, автор музики до фільму „Ніколи не забуду". Обидва прибули з Торонта для полагодження різних справ у Ню Йорку й інших містах, привізши приємну новину, що й український Ню Йорк також зможе побачити найновіший фільм „Ніколи не забуду" у лютому 1971 р. Українська кінофірма КАНУКР була зареєстрована в Канаді в 1968 р., керує нею дир. Володимир Васик, який був також постановником обох фільмів. Л. Олексюк родом з Наддніпрянщини, живе в Торонті, де студіював в університеті, співпрацює в КАНУКР в ділянці нових кіносценаріїв, на українську й іншу тематику. „Дотепер фірма задоволена з моральної підтримки українського суспільства" сказав він, поінформувавши, що фільм „Ніколи не забуду", з подій під час другої світової війни в Україні, вже висвітлювано в п'ятьох містах у Канаді, а в ЗСА — у Клівленді, Філядельфії й Чікаго. Англомовна преса в Торонті позитивно відгукнулась на цей фільм, особливо підкреслюючи успішну працю кінооператора та музичне оформлення. Музику до „Ніколи не забуду" написав молодий композитор Зеновій Лавришин, який і дирігував Симфонічною Оркестрою під час її запису для фільму. Від 1949 р. він, родом із Зах. України, живе в Канаді, де його сл. п. батько був священиком, мати грає на фортепіяні. Закінчив у Торонті Консерваторію, працює над докторською дисертацією з музикознавства в Торонтонському університеті. Крім того, З. Лаврішин студіював музику й композицію в Парижі, в композитора Андре Жолівіє. Крім таланово написаної музики, з використанням мелодій з повстанських українських пісень, З. Лаврішин написав Першу Симфонію, Симфонію Концертанте, Сонату для челья та ін. твори; він диригував раніше сумівським хором „Лісова Пісня" в Торонті. Написав також фортепіяновий супровід для українських „Пісень і казок". Як поінформували відвідувачі, кінофірма КАНУКР радо співпрацює з талановитою українською молоддю і старається розбудовувати для українськими силами.

Звичайні Загальні Збори Українського Музею ім. д-ра Мирослава Сіменовича в Чикаґо

Звичайні Загальні Збори Українського Музею ім. д-ра Мирослава Сіменовича відбулися 12 квітня.

Збори вислухали звітів уступаючої Управи и Контрольної Комісії, після дискусії уділили абсолютірію уступаючій Управі та вибрали нові керівні органи Музею.

Президентом вибрано дотеперішнього бібліотекаря та віце-президента д-ра Романа Вереса. Крім цього вибрано вісьмох членів Управи, які уконституювалися так: Екзекутивний директор та перший віцепрезидент — мгр. Орест Казанівський, кустос та другий віце-президент — мгр. Оксана Теодорович, секретар — полковник Константин Мандзенко, бібліотекар та архівар — мгр. Еміль Басюк, скарбник — мгр. Володимир Іваницький, господар — Богдан Кашуба, члени Управи: Уляна Терлецька і Володимир Засадний. Контрольна Комісія: голова — інж. Антін Артимович і члени: п. Іван Струк та п. Ярослав Ганкевич.

Загальні Збори ухвалили подяку уступаючим членам Управи та Контрольної Комісії.

Подяку чикаґівським часописам та власникам радіопрограм за безкорисне оголошування подяк, закликів та інших звернень Музею та висловили побажання, щоб вони далі допомагали Музеєві.

Подяку Парохіяльним Урядам Українських Церков в Чикаго, які давали Музеєві дозволи на переводження збірок під їхніми церквами та тим організаціям, які давали збірщикам та висловили побажання, щоб вони продовжували допомогу Музеєві.

Назвати архів іменем покійного співорганізатора та довголітнього кустоса Музею мгра. Олекси Ганкевича, а спортову кімнату Музею іменем покійного мгра. Івана Красника.

Нововибраний президент представив пляни праці: а) Створити сталу фінансову базу для Музею, оперту на масовим членстві тому, що на збірках та на припадкових пожертвах не можна опиратися, б) відремонтувати цілий будинок Музею, в) перебудувати гараж, щоб перенести до нього архів з пивниці, г) нав'язати тісніший контакт з громадянством через видання стінної газети, бюлетенів, виготовлення кольорового фільму або діяпозитивів з Музею, доповіді про Музей на окраїнах міста, і в сусідніх поселеннях українців, ґ) зорганізувати відвідування Музею школами українознавства, студентськими та молодечими організаціями, д) познайомлення з Музеєм не-українців та українців, які не говорять по українськи через: видання інформаційної брошурки про Музей англійською мовою, улаштовування українських виставок в публічній бібліотеці та інших відповідних місцях, та по можності влаштування сталої української виставки в одному з Музеїв міста, е) розбудувати нові відділи: Українці в Чикаго і Іллиной, Сучасна Україна, Вклад Українців у світову науку та мистецтво.

За Управу Музею
Д-р Роман Верес
президент
К. Мандзенко
секретар

Виставка Ждана Ласовського в УВАН у Канаді

Вінніпег. — 3-го квітня відбулося відкриття чергової виставки в Мистецькій Галерії УВАН при вул. Флора — рисунків і акварель Ждана Ласовського з Ню Йорку. Відкриваючи її, почесний гість, УВАН — ректор УВУ д-р Вол. Янів дав цікаву характеристику стилю молодого українського мистця: його шукання за синтезою інтелектуального абстракціонізму з реалістичною орнаментальністю та вказав на добрий початок і талант мистця. Ректор Вол. Янів згадав, що він особисто знає батьків Ждана ще з часів перебування у Львові перед другою світовою війною. Ждан Ласовський народився в 1945 році, вивчав мистецтво в нюйоркській „Скул оф Віжуал Артс", закінчивши її в 1966 р. В Ню Йорку він мав уже дві індивідуальні виставки, одну в Фордгамському університеті на Бронксі, а другу в Українському Літературно - Мистецькому Клюбі; крім цього він брав участь у збірних виставках. Перша індивідуальна виставка його праць у Канаді відбулася в березні ц. р. в українській галереї „Ми і Світ" у Торонті. З днем 3-го квітня виставку перевезено до Вінніпегу й там вона буде приміщуватися в Галереї УВАН аж до 15-го травня. Можна було її оглядати кожної середи й п'ятниці ввечері, а в неділі після обіду. Це рідка нагода побачити твори молодого українського мистця, що вже здобув признання й оцінку серед мистецьких кіл, тому й прохалося громадянство Вінніпегу й околиці, а то й приїжджих гостей, відвідати УВАН та познайомитися з творами Ждана Ласовського.

Не забуваймо про могили покійників

На міському цвинтарі в Інгольштадті (Зах. Німеччина) є коло сотні могил, в яких спочивають тлінні останки наших земляків, що померли в часі перебування в таборі переміщених осіб. Тому, що оплати за гроби на цвинтарі в багатьох випадках вже вигасли, або вигасають, ті гроби будуть зліквідовані німецьким цвинтарним урядом. Наші ізалишенці, що перебувають ще в Інгольштадті, плянують збудувати на цвинтарі один спільний пам'ятник в пам'ять усіх померлих і похованих там українців. Покликаний для цього комітет, очолений паном Осипом Цукальським, звернувся до Допомогової Секції при УККА в Боффало, Н. Й., (яка постійно допомагає школі українознавства в Інгольштадті), з проханням про пожертву для будови наміченого пам'ятника, бо самі залишенці не спроможні його збудувати.

На еміграції в ЗСА і Канаді живе, мабуть, не одна сім'я, що залишила на тамошньому цвинтарі своїх близьких і може забула про них. Тепер є нагода вшанувати пам'ять тих покійників і післати пожертву на будову пам'ятника, який свідчитме, що живі не забувають померлих, а одночасно буде виявом нашої пошани для померлих в очах чужинців.

Гроші іпожертви висилати на адресу ділового Комітету:

Osyp Pukalskyj, 807 Ingolstadt, Hindemithstr. 15, West Germany.

РОЗБУДОВУЮТЬ ПІДЗЕМКУ В КИЄВІ

У Києві, точніше — під Києвом, розпочались будівельні роботи для прокладення нового підземного шляху, метрополітену, від „Червоної площі" на Подолі до „Площі Калініна". Довжина нової дільниці — 4 кілометри. Інженери спершу заморожують пливкий, текучий ґрунт, а потім прокладають там тунель.

ТАРЗАН, Ч. 6434. Наомі у каді — у дверях д-р Доміні

FIRST MEDICINE READY, TARZAN! BRING ME YOUR WOMAN!
DON'T LET THE BONE IN MOMBAI'S NOSE FRIGHTEN YOU, NAOMI! HE KNOWS WHAT HE PUT IN THE TUB... EVEN IF WE DON'T!
NOTHING IN MY NURSE'S TRAINING EVER PREPARED ME FOR THIS!
NURSE NAOMI! TARZAN! WHAT'S GOING ON HERE?

Перший лік готовий, Тарзане! Принеси мені свою жінку!

Хай кістка у носі Момбая не лякає тебе, Наомі! Він знає, що він поклав до тієї каді… хоч навіть ми не знаємо…

Ніщо у моєму вишколі медсестри не приготовило мене до цього!
Медсестро Наомі, Тарзане! Що тут діється?!